

9 SETEMBRE 2019 ACTE DIADA LLEIDA Miquel Pueyo**L'ONZE DE SETEMBRE, ENGUANY**

La primera llei promulgada pel Parlament de Catalunya l'any 1980 va declarar la Diada de l'Onze de Setembre com a festa nacional. En aquesta data, commemorem la darrera defensa de Barcelona l'11 de setembre de 1714, set anys després de la capitulació de la ciutat de Lleida. Les bretxes a la muralla, entre Magdalena i Carme, els fets del convent del Roser, l'explosió de la mina de Sant Andreu... són escenaris del setge i la caiguda, però és aquí dalt, en aquest conjunt catedralici i militar en què la història ha convertit la Seu Vella, que va tenir lloc el darrer acte de la caiguda de Lleida. És dins dels murs d'aquest entorn fortificat que van resistir els darrers homes de la guarnició aliada i que va patir fam i set una bona part de la ciutadania, i és aquí on el príncep Enric de Darmstadt va capitular el dia 11 de novembre de 1707.

Ens apleguem una altra vegada en un acte institucional i popular que cada any presenta aspectes i reptes nous, i que s'ha convertit --a Catalunya-- en l'arrencada del curs polític. Com vostès saben, la Paeria és actualment governada gràcies a un acord d'entesa -- l'anomenat pacte de Sant Joan-- que incorpora un compromís per una ciutat propera, connectada, saludable, justa, valenta, segura, emprenedora i compromesa. Es va arribar a aquest acord amb la voluntat de propiciar un canvi i de fer-ho amb un govern fort, sobre la base d'aquest gairebé 80 % de la població catalana que s'identifica amb els valors republicans, que reclama la llibertat dels presos i preses polítiques i el retorn dels exiliats, i que es decanta per la política com a fórmula per desencallar el conflicte polític. És a dir, una majoria social gairebé tan àmplia com la que es va manifestar el 3 d'octubre de 2017, en contra de la violència de l'Estat i de la supressió de llibertats i de drets.

Ens veiem amb cor de canviar la manera de governar Lleida i treballem per fer de la ciutat una comunitat econòmicament segura, emocionalment sana i unida amb vincles de qualitat. Lleida aspira a ser una ciutat de drets i deures compartits, cooperadora i emprenedora, capaç de sumar esforços amb el sistema urbà del seu entorn i d'ocupar-se molt especialment dels més febles, per revertir les desigualtats estructurals. Que estigui —com dèiem fa uns dies, en referència a l'amenaça de suspensió del subministrament energètica a més de 1.200 famílies lleidatanes en risc d'exclusió— a favor de les famílies, i que pugui comptar amb el lideratge i el paraigua del govern de la Generalitat en la defensa dels drets energètics, i d'un govern que faci complir la llei. Una Lleida que s'identifiqui amb el projecte d'una República catalana per a tothom, però que també afronti la greu situació d'endeutament de la Paeria i adopti mesures per fer front a la crisi de l'habitatge, als desnonaments, a l'exclusió, a la segregació escolar i a les noves modalitats de pobresa crònica.

Ens esperen unes setmanes o uns mesos incerts perquè estarem —a Catalunya, a Madrid i en moltes capitals europees— a l'espera d'una sentència que afectarà les vides de les persones empresonades i que es pot afegir a la duresa amb què han estat tractades fins ara. ¿Com es pot preveure el futur, quan la política i la negociació han estat substituïdes per la via judicial? Com es pot evitar la cronificació i l'enduriment del conflicte entre Catalunya i Espanya? Com reaccionarem, davant la sentència, seguint la veu de la nostra consciència? Ha de ser una resposta pura o àmplia, puntual o sostinguda? Fa de mal dir, anticipadament, però crec que ha de ser la resposta dels exiliats i dels encausats la que marqui els límits de la nostra reacció.

Del que sí estic segur és que cal que deixar d'acumular ressentiments i desconfiança entre els catalans i les catalanes, i bastir tots els ponts possibles, perquè el repte que tenim no és com podem convertir-nos en iguals, sinó com podem cooperar entre els qui defensem la construcció nacional i com podem conviure fins i tot amb aquells dels quals estem més distanciat. Seria injust i perillós que la legítima crítica als partits polítics caigués en la injúria o portés al desànim desànim. Ni tots els polítics són iguals ni existeix un ens homogeni anomenat poble, parlant miraculosament a través d'una colla selecta de profetes. Una cosa és la sobirania popular, i una altra el poble com a absolut. Les societats són plurals. Progressem gràcies a la suma d'afanys individuals i d'actuació col·lectiva, i aquest progrés s'articula al voltant dels qui tenen afany de lideratge i de servei, dels exiliats i dels empresonats, de les institucions, dels col·lectius, de les entitats i també dels partits polítics. Hem de fer plantejaments que interpel·lin el compromís democràtic i antirepressiu d'una majoria social i, més enllà de gestos de reconeixement i de celebració, ara ens toca d'esprémer des de la Paeria tot el poder institucional que tenim, per transformar i millorar les condicions de vida de les persones.

Com a paer en cap, ofereixo al MH president Torra una plena lleialtat institucional, una ferma convicció democràtica, nacional i popular, però també li demano que el govern de Catalunya tingui ben presents les legítimes demandes que en diversos àmbits – educació, urbanisme, seguretat, industrialització— la ciutat de Lleida ha expressat i que la Paeria defensarà. Som conscients de l'asfíxia política i econòmica que sofreix el govern de Catalunya, però també hem de ser sensibles a l'enuig dels nostres conciutadans, que són un 20% més pobres que l'any 2007 i que han patit un llarg cicle de retallades en salut, educació, serveis socials...

La grandesa de la política es manifesta sobretot en les circumstàncies extremes. Un excés de prudència ens pot fer traïdors als principis, però el fracàs per un excés d'agosament pot enfonsar per molt temps la causa en nom de la qual havíem assumit aquells riscos. La dialèctica entre l'ètica de la convicció i la de la responsabilitat no té una solució col·lectiva. Cadascú de nosaltres —i sobretot aquells que assumim responsabilitats públiques— l'hem d'incorporar a la nostra consciència, amb la voluntat de reduir la distància que es pot donar entre ciutadans amb principis però que no tenen l'oportunitat de prendre decisions, i polítics que poden decidir però corren el risc d'oblidar els seus compromisos.

Quant al futur, no hauríem de tenir por. No hem de fer política en funció de les nostres sensacions fugaces, que canvien a cada moment, com les onades del mar, i que de vegades oscil·len entre l'entusiasme i el desànim. No hauríem de tenir por de reaccionar davant de la injustícia. No hauríem de tenir por de no ser capaços de resistir perquè ja hem resistit molt. No hauríem de tenir por perquè tenim una responsabilitat amb les generacions presents i futures, i perquè si els nostres antecessors haguessin tingut por, avui per avui l'esclavatge encara seria una realitat i el vot de les dones un somni inabastable. L'acte més revolucionari és, com en ocasions anteriors, confiar en nosaltres mateixos i confiar en els altres. L'estat de xoc no és només el que ens passa quan vivim una experiència dolenta. També és el que ens passa quan perdem la nostra narrativa, quan ens desorientem. El que ens orienta i ens manté alerta i fora de l'estat de xoc és gestionar i mantenir el relat d'un moviment republicà i sobiranista que ha crescut de baix a dalt. Som conscients que la desconnexió unilateral —sense negociació ni reconeixement internacional— no és plausible. Sabem que la insurrecció és difícil i costosa de materialitzar. I també sabem que l'Estat no ha donat senyals de voler

negociar cap referèndum. Però l'Estat també sap que la via repressiva no ha afeblit l'independentisme, sinó al contrari. Allò que en diuen el "problema catalán" continua existint, perquè és estructural i no un suflé, com determinada propaganda ha repetit inútilment. L'Estat ha de saber que si no articula una solució democràtica, l'1-O tornarà, en una versió o en una altra, i nosaltres hem d'aprendre que per a un altre 1-O cal ser més, estar més preparats i no confiar en solucions màgiques. Com escrivia fa uns Salvador Cardús, aquest ha estat "un moviment que ha anat de baix a dalt. És fàcil veure els orígens d'aquest "baix" a principis d'aquest segle i analitzar-ne el desenvolupament. Però la força li ve d'haver condicionat el "dalt". El "baix" necessita el "dalt", i viceversa. Només amb el "baix", l'independentisme seria un campí qui pugui. I si acabés sent només un "dalt", per a mi, bon vent!"

Moltes gràcies.